

<b>CYNGOR SIR YNYS MÔN</b>	
<b>PWYLLGOR:</b>	Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio
<b>DYDDIAD:</b>	20 Ebrill, 2017
<b>PWNC:</b>	Adolygu Sgrwtini Partneriaethau
<b>AELOD(AU) PORTFFOLIO:</b>	Y Cynghorydd Alwyn Rowlands, Aelod Portffolio (Trawsnewid, Perfformiad, y Cynllun Corfforaethol ac Adnoddau Dynol)
<b>PENNAETH GWASANAETH:</b>	Annwen Morgan, Prif Weithredwr Cynorthwyol
<b>AWDUR YR ADRODDIAD:</b> <b>Ffôn:</b> <b>E-bost:</b>	Geraint Wyn Roberts (Swyddog Sgrwtini) 01248 752039 <a href="mailto:GeraintRoberts@ynysmon.gov.uk">GeraintRoberts@ynysmon.gov.uk</a>

## **1.0 ARGYMHELLIAD**

### **Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini:**

- 1.1 Ystyried ei effeithiolrwydd o ran monitro partneriaethau strategol allweddol yn ystod 2016/2017.
- 1.2 Awgrymu ffyrdd o gryfhau ei drefniadau ar gyfer monitro partneriaethau strategol allweddol yn ystod 2017/2018.

## **2.0 PWRPAS YR ADRODDIAD**

- 2.1 Mae'r Aelodau yn ymwybodol bod y Cyngor yn gweithio mewn partneriaeth â nifer sylweddol o sefydliadau eraill. Mae'r adroddiad hwn yn adolygu pa mor effeithiol fu dull y Pwyllgor o graffu ar bartneriaethau yn ystod 2016-2017 ac mae'n gofyn am awgrymiadau ar sut i gryfhau'r trefniadau monitro ar gyfer 2017/2018. Mae'n gyfle i fyfyrion a hunanarfarnu, i adeiladu ar y trefniadau cyfredol a datblygu dull adeiladol o weithredu yn y flwyddyn ddinesig newydd.

## **3.0 CEFNIDIR**

- 3.1 Mae gweithio mewn partneriaeth wedi dod yn rhan annatod o arferion gwaith yr awdurdod. Er y gall gweithio mewn partneriaeth fod â manteision sylweddol, gan

ymateb i heriau cymhleth a chynnig hyblygrwydd, arloesedd ac adnoddau ychwanegol i ddarparu gwasanaethau, nid yw'n hawdd a gall olygu risgiau sylweddol (yn aml yn gysylltiedig â chymhlethdod ac amwysedd) oni bai ei fod yn cael ei wneud yn effeithiol.

- 3.2 Crynhodd Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2014/15 ein trefniadau llywodraethu partneriaethau fel mater llywodraethu arwyddocaol:

*"... Nid oes gan y Cyngor Fframwaith Partneriaeth ffurfiol i roi sicrwydd bod gan yr holl bartneriaethau drefniadau llywodraethu, rheoli a pherfformiad digonol i gwrdd â'u hamcanion ac i roi sicrwydd eu bod yn darparu gwerth am arian mewn perthynas â'r adnoddau ariannol a'r adnoddau eraill y mae'r Cyngor wedi eu buddsoddi ynddynt ... "*

- 3.3 Casglodd Swyddfa Archwilio Cymru yn yr Adroddiad Asesu Corfforaethol ym mis Rhagfyr, 2015 fod y Cyngor yn chwarae rhan flaenllaw o ran cydweithio a'i fod yn cyfrannu'n dda at weithio mewn partneriaeth. Mae cydweithio a gweithio mewn partneriaeth ar bob lefel yn hanfodol i'r Cyngor allu cyflawni ei raglen waith uchelgeisiol.

- 3.4 Cafwyd adroddiad gan Uned Archwilio Mewnol y Cyngor ar y trefniadau llywodraethu ar gyfer ein gwaith partneriaeth ym mis Rhagfyr, 2015 a fu'n sbardun i symud ymlaen gyda rhai meysydd datblygu allweddol. Bu'n fodd i'r Cyngor ddatblygu ymhellach ei ymagwedd gorfforaethol at bartneriaethau (strategol a gweithredol, mewnol ac allanol). Mae'r adroddiad archwilio yn gwneud nifer o argymhellion a gellir eu crynhoi fel a ganlyn:

- Datblygu dogfen bolisi ar gyfer partneriaethau.
- Datblygu pecyn cymorth ar gyfer partneriaethau i ddarparu canllawiau ar gyfer sefydlu a datblygu partneriaethau.
- Llunio cofrestr ganolog, gorfforaethol o bartneriaethau.
- Datblygu trefniadau monitro ar gyfer partneriaethau er mwyn cadw golwg ar ganlyniadau a materion ariannol.
- Sefydlu rôl y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu mewn perthynas ag adolygu trefniadau llywodraethu partneriaethau, gan gynnwys monitro cofrestrau risg.
- Cynnal adolygiad blynyddol o'r partneriaethau allweddol.

- 3.5 Mae gan y Pwyllgor Sgriwitini Partneriaeth ac Adfywio rôl bwysig o ran sicrhau bod lefel briodol o ymgysylltu â sefydliadau eraill sy'n rhan o unrhyw bartneriaeth. Mae'r pwyllgor mewn sefyllfa dda i sicrhau bod gwaith a pherfformiad y partneriaethau yn ymateb i flaenoriaethau allweddol y Cyngor ac anghenion cymunedau lleol a'u bod yn gyson â nhw. Wrth gyflawni ei rôl, mae nifer o feysydd posib y dylai eu hystyried, gan gynnwys materion fel:

#### **Sgriwitineiddio trefniadau llywodraethu**

- Pwy sy'n gyfrifol am reoli cyllid a ddyrannwyd i'r bartneriaeth a beth yw'r broses ar gyfer ymrwymo gwariant?

- A oes gan y bartneriaeth weledigaeth, nodau ac amcanion sydd wedi eu diffinio'n glir ac a gawsant eu datblygu mewn ymgynghoriad â'r holl randdeiliaid perthnasol?
- Sut mae'r bartneriaeth yn gwerthuso ei gweithgareddau ac yn monitro ei pherfformiad yn erbyn ei hamcanion?

### **Craffu cyfraniad y Cyngor**

- Beth yw rôl y Cyngor yn y bartneriaeth?
- Beth yw barn partneriaid am gyfraniad y Cyngor i'r bartneriaeth?
- A yw'r bartneriaeth yn cynorthwyo'r Cyngor i gyflawni ei flaenoriaethau allweddol?

### **Gwerthuso effeithiolrwydd cyffredinol y bartneriaeth**

- A yw'r bartneriaeth yn cyflawni ei hamcanion?
- A yw'r bartneriaeth yn cwblhau'r prosiectau allweddol y mae'n gyfrifol amdanynt ar amser ac o fewn y gyllideb?
- Beth yw barn rhanddeiliaid am berfformiad y bartneriaeth?
- Sut mae gwaith y bartneriaeth yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol y Cyngor?
- Sut caiff perfformiad y bartneriaeth ei fesur?
- Beth yw barn rhanddeiliaid am berfformiad / effeithiolrwydd y bartneriaeth?

### **Sicrhau ymgysylltiad cyhoeddus a phartneriaethau a strategaethau sy'n canolbwyntio ar y dinesydd**

- Pa mor dda mae'r bartneriaeth wedi ceisio ymgysylltu ac adlewyrchu barn cymunedau?
- Sut mae'r bartneriaeth wedi adrodd i'r cyhoedd ar strategaethau, amcanion, neu berfformiad cyffredinol?
- A oes unrhyw feysydd lle gall y pwyllgor neu Aelodau unigol gynorthwyo'r bartneriaeth drwy gynnal ymgynghoriad a / neu drwy wneud gwaith ymchwil?

## **4.0 CANFYDDIADAU**

4.1 Ar 14 Mawrth, 2016 cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith ddogfen Polisi Partneriaethau Corfforaethol fel sylfaen ar gyfer gwaith partneriaeth a hefyd fel fframwaith i arwain trefniadau monitro partneriaethau.

4.2 Yn y polisi diffinnir partneriaeth fel:

*"Trefniant cydweithio lle mae'r partneriaid yn gyrrff annibynnol, yn cytuno i gydweithio i gyrraedd nod cyffredin o gydlyniant cymunedol ac i gyflawni hynny, yn creu strwythur neu broses sefydliadol a rhaglen y cytunwyd arni"*

Mae'r Polisi a'r pecyn cymorth Partneriaethau bellach ar gael ar wefan y Cyngor yn:

[www.ynysmon.gov.uk/cymuned/partneriaethau/](http://www.ynysmon.gov.uk/cymuned/partneriaethau/)

- 4.3 Bydd Aelodau hefyd yn ymwybodol fod y Cyngor Sir hefyd wedi creu Cofrestr Partneriaethau Gorfforaethol. Mae'n cynnwys y partneriaethau yr ystyrir eu bod yn allweddol i'n helpu i gyflawni blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol a'r Rhaglen Drawsnewid neu'r rheini y mae angen i ni ymgysylltu â nhw i ddylanwadu ar y safbwyntiau cenedlaethol neu ranbarthol ynghylch darparu gwasanaethau cyhoeddus.
- 4.4 Mae'r Gofrestr Partneriaethau'n cael ei chynnal gan y Swyddog Sgrwtini ac yn cael ei hadolygu ddwywaith y flwyddyn. Rhennir y gofrestr yn ddwy ran i gynnwys "Partneriaethau Gweithredol" (PG) a "Partneriaethau Strategol Allweddol" (PSA). Mae PSA yn statudol neu'n un sy'n cynnwys cyfraniad ariannol sylweddol gan y Cyngor neu a allai arwain at risg ariannol / risg gwasanaeth sylweddol i'r Cyngor.
- 4.5 Darperir gwybodaeth gan y Penaethiaid Gwasanaeth er mwyn diweddarau'r gofrestr i adlewyrchu unrhyw bartneriaethau newydd cyn gynted ag y cytunir nhw, a hynny er mwyn sicrhau bod y Gofrestr mor gyfredol ag y bo modd. Mae'r Gofrestr yn cynnwys adnoddau sydd ar gael i'r bartneriaeth yn ogystal â gwybodaeth bwysig arall.
- 4.6 Oherwydd nifer y partneriaethau hyn, bu'n rhaid blaenoriaethu gweithgarwch sgrwtini'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio. Yn ystod 2016/2017 mae'r pwyllgor wedi bod yn canolbwyntio felly ar bartneriaethau strategol allweddol. Mae'r Pwyllgor wedi monitro partneriaethau strategol allweddol ac fe'u crynhoir yn **ATODIAD 1** i'r adroddiad hwn.

## 5 CASGLIADAU

- 5.1 Mae'n briodol bod y Pwyllgor yn canolbwyntio ar bartneriaethau strategol allweddol ond hefyd yn monitro unrhyw bartneriaethau gwasanaeth gweithredol allweddol, fel y cynigiwyd gan naill ai yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth neu'r Penaethiaid Gwasanaeth.

- 5.2 Wrth i waith y Pwyllgor aeddfedu o ran monitro partneriaethau, dylid rhoi mwy o ffocws ar fynd i'r afael â'r trefniadau llywodraethu ac effeithiolrwydd partneriaethau allweddol.
- 5.3 Dylid cadw mewn cof bod gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol rôl bwysig i fonitro partneriaethau. Un enghraifft o hynny yw'r gwaith parhaus yn monitro Cynllun Gwella'r Gwasanaethau Plant. Bydd y gwaith hwn yn cynnwys monitro camau i gryfhau llais Ynys Môn ar y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant a sicrhau bod y Cyngor a sefydliadau eraill yn gweithio'n rhagweithiol gyda'i gilydd i sicrhau gwelliannau yn ansawdd ac amseroldeb materion amddiffyn plant. Mae'r pwyllgor hefyd yn sicrhau y clywir llais pobl ifanc, yn arbennig fel rhan o osod y gyllideb a'r broses ymgynghori.
- 5.4 Mae gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant rôl i sicrhau bod trefniadau digonol i reoli risgiau sy'n gysylltiedig â gweithio mewn partneriaeth. Felly, mae'n bwysig bod y gwaith monitro partneriaethau yn cydblethu gyda gwaith a wneir gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant i fonitro risgiau sy'n gysylltiedig â gweithio mewn partneriaeth.

<b>Atodiad</b>
<b>1</b> - Rhestr o Bartneriaethau Strategol Allweddol a gawsant eu monitro yn ystod 2016/17

<b>Papurau cefndir</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Polisi Partneriaethau Corfforaethol</li><li>• Pecyn Cymorth Partneriaethau</li></ul>

## **ATODIAD 1**

### **(Rhestr o Bartneriaethau Strategol Allweddol a gawsant eu monitro yn ystod 2016/2017)**

#### **1. Adroddiad Blynyddol y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol (26/9/16)**

Mae'n ofynnol i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol adrodd yn ffurfiol i'r Pwyllgor hwn bob blwyddyn i gyflwyno trosolwg o'i gweithgareddau. Mae hyn yn sicrhau bod y Bartneriaeth yn cyflawni ei chyfrifoldebau yn unol ag Adrannau 19 a 20 Deddf yr Heddlu a Chyfiawnder Troseddol 2006. Mae gan gynghorau ddyletswydd statudol yn unol â Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998 a diwygiadau a wnaed iddi yn sgil Deddfau'r Heddlu a Chyfiawnder Troseddol 2002 a 2006, i weithio mewn partneriaeth â'r Heddlu, y Gwasanaeth Iechyd, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Tân ac Achub i fynd i'r afael â'r rhaglen diogelwch cymunedol leol. Codwyd amryfal faterion gan aelodau a rhoddwyd cefnogaeth i fwrw ymlaen i fynd i'r afael â'r blaenoriaethau a nodwyd

#### **2. GwE – Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion ar gyfer Gogledd Cymru (26/9/16)**

Adroddiad a gyflwynwyd gan y Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion (GwE) mewn perthynas ag ysgolion Ynys Môn sydd yn y categori oren neu goch yn ystod 2014/16. Rhoddodd yr Aelodau sylw i'r agweddau canlynol:

- Sut mae'r Awdurdod yn monitro ac yn herio gwaith GwE ?
- Sut mae'r Awdurdod yn gwybod a yw'n cael gwerth am arian gan GwE?
- Sut mae'r Awdurdod yn sicrhau bod gwaith GwE yn gydnaws â chynlluniau ac amcanion lleol, a bod agweddau allweddol sydd angen sylw yn cael eu targedu'n effeithiol?
- Pa wahaniaeth mae cefnogaeth GwE wedi ei wneud i ganlyniadau, safonau cyflawniad ac ansawdd yr arweinyddiaeth yn yr ysgolion yn y categori Coch neu Ambr ym Môn?
- Ym mha ysgolion mae'r gwahaniaethau mwyaf amlwg i'w gweld?
- Pa agweddau y bydd angen eu blaenoriaethu yn y dyfodol er mwyn sicrhau gwelliannau pellach.

Cafodd yr aelodau gyfle i holi'r uwch Ymgynghorydd Her (GwE) yn fanwl am y camau gwella cyfredol. 'Roedd y pwyllgor yn cefnogi'r camau gweithredu a nodwyd yn yr adroddiad i wella ysgolion yn y categori oren / coch. Byddai'r Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion hefyd yn parhau â'i waith o fonitro perfformiad ysgolion unigol.

#### **3. Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr – cydweithio rhwng y Bwrdd Iechyd a'r Cyngor (22/11/17)**

Cafwyd gwybodaeth gan gynrychiolwyr o Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) a swyddogion y Cyngor a oedd yn amlygu'r gwaith partneriaeth rhwng y Cyngor, BIPBC a'r trydydd sector gan gynnwys: Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar y Cyd (Gwynedd a Môn); Partneriaeth Plant a Phobl Ifanc (Ynys Môn); Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol; Model Môn; Bwrdd Cyflawni Integredig (Ynys Môn); Bwrdd Prosiect Un Pwynt Mynediad; Bwrdd Rheoli'r Gwasanaethau

Arbenigol Plant (GAP); Bwrdd Cymorth i Deuluoedd Gogledd Cymru; Bwrdd Rheoli Lleol Gwybodaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd, 'Night Owls' a'r tîm Gweithio Penwythnos Cymunedol.

Cefnogodd ac anogodd y Pwyllgor fentrau cydweithio ar gyfer y dyfodol. Rhoddwyd pwyslais ar bwysigrwydd gwaith integredig a gofynnwyd cwestiynau am y trefniadau ymarferol a chanlyniadau gwahanol gynlluniau.

#### **4. Awdurdodau Gogledd Cymru a'r Bwrdd Iechyd – Asesiad o Anghenion y Boblogaeth - (24/1/17)**

Mae'r Asesiad o Anghenion Poblogaeth Gogledd Cymru yn nodi anghenion gofal a chymorth y boblogaeth yn awr ac i'r dyfodol, ynghyd ag anghenion cymorth y gofawyr. Mae Rhanbarth Gogledd Cymru yn cynnwys chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) ac Iechyd Cyhoeddus Cymru. 'Roedd raid darparu un adroddiad ar gyfer Rhanbarth Gogledd Cymru i'w gymeradwyo gan y chwe Chyngor Sir a Bwrdd y Gwasanaeth Iechyd Lleol erbyn 1 Ebrill, 2017.

Mae'r pwyllgor, ymhlith materion eraill, wedi holi am y broses a ddilynwyd i gwblhau'r asesiad, ynghyd â chysylltiadau â data a gedwir gan gynghorau yng ngogledd Cymru. Cymeradwyodd y pwyllgor yr adroddiad ac argymhellodd y dylid ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir i'w gadarnhau.

#### **5. GwE – Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion ar gyfer Gogledd Cymru (16/2/17)**

Cyflwynodd Uwch Ymgynghorydd Her a Chefnogaeth GwE adroddiad cynnydd ynghylch safonau ysgolion ar gyfer cyfnodau allweddol ym mlwyddyn academiaidd 2015/16. 'Roedd yr adroddiad yn cynnwys trosolwg cynhwysfawr o berfformiad ysgolion yr Ynys.

Cododd y pwyllgor sawl mater gwahanol. Mynegwyd pryder bod perfformiad yr ysgolion uwchradd ychydig yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol yn y rhan fwyaf o'r dangosyddion allweddol gan fod y cynnydd cenedlaethol yn llawer uwch ac 'roedd angen gwella perfformiad yng nghyfnod allweddol 4. Cytunwyd i dderbyn yr adroddiad ac i barhau â gwaith y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion.

#### **6. Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru - Cynllun Sgiliau Rhanbarthol (16/2/17)**

Diweddarau'r aelodau ar y cynnydd a wnaed hyd yma o ran cyflawni Cynllun Cyflogaeth a Sgiliau Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru. Sefydlwyd y Bwrdd i gydlynu gweithgarwch datblygu economaidd strategol yn well ar sail ranbarthol er mwyn ymateb i'r pwysau ar gyllid cyhoeddus. Mae'r gwaith o gydlynu a chyflawni'r rhaglen cyflogaeth a sgiliau ar sail ranbarthol yn un o'r meysydd blaenoriaeth allweddol ar gyfer y Bwrdd. Mae sicrhau gwell aliniad rhwng y cyflenwad o sgiliau a'r galw am sgiliau yn hanfodol er mwyn cynnal a thyfu'r economi ranbarthol. Cefnogodd y Pwyllgor y Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Rhanbarthol a'r angen i gyflenwi'r sgiliau sydd eu hangen ar gyfer twf economaidd yn y dyfodol yn Ynys Môn a Gogledd Cymru. Pwysleisiodd y Pwyllgor bwysigrwydd codi ymwybyddiaeth pobl ifanc o bynciau busnes cyffredinol er mwyn gwneud y defnydd gorau o gyfleoedd cyflogaeth sydd ar gael.